

Vadošo pasaules nikotīna zinātnes, politikas un prakses ekspertu vēstule

Delegāciju vadītājiem

Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību (FCTC) Pusēm

Pušu 9. konference, 2021. g. 8.-13. novembrī

2021. g. 18. oktobrī

Augsti god. kungs vai kundze:

Steidzami jāsamazina tabakas (cigarešu smēķēšanas) izraisītie nāves gadījumi: Pusēm būtu jārosina PVO mainīt tās pieeju tabakas politikai.

Esam neatkarīgie eksperti, kas specializējušies tabakas un nikotīna zinātnes un politikas jomā, Ar šo vēstuli vēršamies pie FCTC Pusēm un aicinām uzrunāt PVO, lai tā atbalstītu un iekļautu tabakas kaitējuma mazināšanu Vispārējā konvencijā par tabakas uzraudzību (turpmāk- FCTC).

Pēdējās desmitgades laikā inovācijas rezultātā tabakas un nikotīna tirgū parādījušies/ienākuši/ieviesti /pieejami daudzi nikotīna produkti, kas nav saistīti ar tabakas dedzināšanu un dūmuieelpošanu. Bezdūmu produktu kategorija iekļauj veipošanas produktus, (jaunieviesti) orālai lietošanai paredzēti nikotīna spilventiņi, karsējamās tabakas produkti, kā arī bezdūmu tabakas produkti ar zemu nitrozamīna līmeni (piem., snus). Cigaretēs un citi smēķējami tabakas produkti ir pamatā milzīgajam izraisīto nāves gadījumu skaitam pasaulē. Bezdūmu nikotīna produkti piedāvā risinājumu kā mazināt tabakas radīto kaitējumu. Ir pārliecinoši pierādījumi, ka bezdūmu produkti ir daudz mazāk kaitīgi nekā cigarettes un tie var aizstāt smēķēšanu kā indivīdiem, tā arī valstu līmenī.

Ir saprotams, ka patlaban nav drošas pārliecības par priekšrocībām un riskiem, kādi saistīti šo produktu attīstību ilgtermiņā, un saprotam, ka arī šajos produktos ir zināma līmeņa risks. Tāpat esam ļoti piesardzīgi tāpēc, ka šo produktu ražošanā ir iesaistīta tabakas industrija. Tomēr ir jāņem vērā ievērojamais pierādījumu apjoms, kas ir mūsu rīcībā, un nedrīkst pieļaut, ka pārmērīga piesardzība vai paliekošas neskaidrības liegtu smēķētājiem daudzsoļu iespēju atteikties no cigaretēm, kuru lietošanas procesā tik izmantota dedzināšana un par kurām mēs droši zinām, ka tās ir nāvējošas.

Diemžēl PVO ir noraidījusi iespēju pārveidot tabakas tirgu no augsta riska produktiem uz zema riska produktiem. PVO noraida sabiedrības veselības stratēģiju, kas varētu novērst miljoniem miljoniem ar smēķēšanu saistītu nāves gadījumu. Aicinām apsvērt šos jautājumus, kā arī sešas rekomendācijas.

1. Tabakas kaitējuma samazināšana sniedz ievērojamas iespējas sabiedrības veselībai

Nikotīna un Tabakas pētniecības biedrība (SRNT) ir vadošā profesionālā akadēmiskā organizācija šajā jomā. Tās parstāvji ir sagatavojuši zinātnisku viedokli par tabakas politikas līdzsvarošanu, lai izmantotu iespējas, ko sniedz samazināta riska produkti.. Autori, kas ir vieni no visuzticamākajiem ekspertiem pasaulē, pievēršas daudziem maldīgiem priekšstatiem par veselības riskiem, atkārtotu nonākšanu pie cigarešu lietošanas, jauniešu piesaistīšanu, kā arī atkarību. Dokumentā secināts:

"Lai gan pierādījumi liecina, ka veipošana (e-cigarešu lietošana) pašlaik palielina smēķēšanas atmešanu, ietekme varētu būt daudz lielāka, ja sabiedrības veselības pārstāvji pievērstu nopietnu uzmanību šim potenciālam, lai palīdzētu pieaugušiem smēķētājiem, lai tie saņemtu precīzu informāciju par veipošanas un smēķēšanas salīdzināmajiem riskiem, kā arī, ja politika tiktu izstrādāta, paturot prātā iespējamo ietekmi uz smēķētājiem. Patlaban tas tā nenotiek."

Tas nenotiek PVO līmenī. Tas ir jāmaina, ja nepieciešams, Pusēm uzņemoties vadību, ja PVO joprojām nevēlas vai nespēj pildīt šo uzdevumu.

2. E-cigarettes palīdz atnest smēķēšanu

Kopš 8. Pušu konferences (COP8) pierādījumu apjoms, kas atbalsta e-cigarešu nozīmi smēķēšanas samazināšanā, turpina pieaugt. *Cochrane Review* (Cochrane pārskats?),kas apkopojis pasaulē atzītu klīnisko pētījumu pierādījumus, publicēts 2021. g. septembrī, secina

"Nikotīna e-cigarettes, iespējams, palīdz cilvēkiem pārtraukt smēķēšanu vismaz sešu mēnešu laikā. Tās, iespējams, darbojas labāk nekā nikotīna aizstājējterapija un e-cigarettes bez nikotīna. Tās varētu palīdzēt labāk nekā tikai uzvedības atbalsts, un tās var nebūt saistītas ar nopietnu nevēlamu ietekmi.

Pētījumu pierādījumus pamato novērojumi, iedzīvotāju skaita tendences, tirgus dati un liecības no lietotājiem. Kopā ņemti, šie pierādījumi piedāvā nopietnu liecību par to, ka bezdūmu alternatīvas aizvieto smēķēšanu. SRNT nesen rakstīja:

"Degošu produktu lietošanas (cigarešu smēķēšanas) atmešanai izmantotās stratēģijas vai attiecināt vai pielāgot jauniem produktiem. Ieteikumi tabakas lietošanas rezultātā radušos slimību ārstēšanai būtu jāsniedz saistībā ar kaitējuma mazināšanu, kurā vēlamais rezultāts varētu būt alternatīvu izstrādājumu izmantošana.

3. Tabakas radītā kaitējuma samazināšana vai veicināt Ilgtspējīgo attīstības mērķu (SDG) sasniegšanu

SDG 3.4 mērķis ir līdz 2030. gadam par trešdaļu samazināt priekšlaicīgu nāves gadījumu skaitu, ko izraisa četras galvenās neinfekcijas slimības (NIS) salīdzinājumā ar 2015. gadu Lielākā daļa pasaules valstu krietni atpaliek no mērķa sasniegšanai nepieciešamā progressa . Vienīgais veids, kā tabakas kontrolei šajā laika posmā panākt

būtisku atšķirību, ir ātra smēķēšanas pārtraukšana.. Efektīvākie tabakas kontroles pasākumi ir konkrēta uzvedības modeļa (*MPOWER*) apvienojuma piedāvājums lielākajai daļai smēķētāju, t.i., pāriet no cigarešu smēķēšanas uz bezdūmu produktiem. Šāda pieeja nodrošina būtisku slimības riska samazinājumu bez papildu cīņas par nikotīna lietošanas pārtraukšanu. Bezdūmu produktu ietekmes modelēšana attiecībā uz ar tabaku saistītu saslimstību un nāvi uzrāda ļoti ievērojamus ieguvumus sabiedrības veselībai.

4. Galvenie regulējumu vērtējumi un pieredze atbalsta karsējamās tabakas produktus

Lai gan karsējamās tabakas produkti rada ietekmi attiecībā uz toksiskām vielām nekā elektroniskās cigaretes, nikotīna spilventiņi vai bezdūmu tabaka, dažiem smēķētājiem šie izstrādājumi var būt pieņemamāka samazināta riska alternatīva cigarešu smēķēšanas vietā. ASV Pārtikas un Zāļu administrācija (FDA) plaši izvērtēja vairāk nekā divus miljonus lappušu, kuros bija pierādījumi par karsējamās tabakas produktu, kuru ražoja ievērojama tabakas kompānija. FDA secināja, ka produkts ir "piemērots sabiedrības veselības aizsardzībai," un paziņoja sabiedrībai, ka tas radījis ievērojami mazāku cilvēka pakļaušanu toksiskai iedarbībai un ir "piemērots/atbilstošs(?) sabiedrības veselības veicināšanai." Ir arī skaidrs, ka ievērojams smēķēšanas samazinājums Japānā sekoja pēc karsējamās tabakas produktu ieviešanas 2015. gadā. Tirgus dati liecina par vēl nepieredzētu par vairāk nekā 40 procentiem cigarešu un cigarillu pārdošanās apjomu kritumu Japānā slauka posmā no 2015. līdz 2020. gadam. Tomēr šos nozīmīgos konstatējumus nav atzinusi PVO savā neseno COP9 dokumentā par jauniem un inovatīviem tabakas produktiem. PVO ir ignorējusi acīmredzamos ieguvumus attiecībā uz sabiedrības veselību, norādot, ka:

"Regulatori nedrīkst novērst uzmanību no tabakas un ar to saistītās nozares taktikas vai šo produktu agresīvas popularizēšanas.."

Konvencijas sekretariāts turklāt ir nepareizi norādījis, ka karsējamās tabakas produktu aerosols būtu klasificējams kā "tabakas dūmi." Šāda pieeja mazina degošo tabakas produktu risku un nojauc būtisko atšķirību starp smēķējamiem un bezdūmu produktiem. FCTC Puses nedrīkst novērst uzmanību no ievērojamiem sabiedrības veselības ieguvumiem, ko rada zemāka riska produkti, tikai tāpēc, ka tabakas kompānijas tādus ražo. Kaitējuma mazināšanas pieejas neizbēgami saistītas ar produktiem, kurus ražo komerciāli uzņēmumi. Šie uzņēmumi ražo patēriņa nikotīna produktus, kas konkurē ar cigaretēm. Regulatoru uzdevums/izaicinājums ir saskaņot/ industrijas iniciatīvas ar sabiedrības veselības prasībām, lai samazinātu kaitējumu. Šo pieeju sauc par riska ziņā samērīgu regulējumu.

5. Politikas veidotājiem jāatzīst politikas priekšlikumu neparedzētās sekas

PVO turpina aizstāvēt/atbalstīt aizliegumus attiecībā uz zema riska alternatīvām smēķēšanai un slavē valstis, kuras aizliedz šos produktus. Indijas veselības un

Ģimenes labklājības ministrs *Harsh Vardan* saņēma īpašu atzinību no PVO ģenerāldirektora :

"Ārsts *Harsh Vardhan* balvu saņēma tāpēc, ka viņš vadīja Indijas valdības likumprojektu izstrādi, kas 2019. gadā aizliedza e-cigaretes un karsējamās tabakas produktus.

Tomēr politikas veidotājiem ir jāņem vērā šādu aizliegumu iespējamā vai ticamā ietekme uz pasauli. Kāda būs to ietekme uz 100 miljoniem Indijas smēķētāju, kuriem tagad ir liegtas drošākas alternatīvas?. Vai tas nozīmētu, ka jaunieši sāks smēķēt, nevis lietot elektroniskās cigaretes? Vai tas radītu ievērojamu nelegālo tirdzniecību? Vai arī tas galvenokārt kalpotu Indijas daļēji valdības kontrolētai cigarešu industrijai (daļēji valstij piederošās cigarešu rūpniecības interesēm)?

Britu Ārstu Karaliskā koledža Londonā 2016. gada ziņojumā ir norādījusi uz neaplānotām sekām: Tomēr, ja riska mazināšanas pieeja padara e-cigaretes ir mazāk pieejamas, mazāk patīkamas vai pieņemamas, dārgākas, mazāk patērētājiem draudzīgas vai farmakoloģiski neefektīvākas, vai kavē jaunu un uzlabotu produktu inovāciju un izstrādi, tad tas rada kaitējumu, jo veicina smēķēšanu. Panākt pareizo līdzsvaru ir grūti.

Pušu konferenču dokumentos PVO regulāri aicina bezdūmu alternatīvas cigaretēm pilnībā aizliegt, vai arī ieviest regulējumu un nodokļu sistēmu, kas ir līdzvērtīga cigaretēm. Šīs pieejas ir nepareizas, ja runa ir par sabiedrības veselību. Šīs pieejas bīstamība ir tāda, ka tā *de facto* aizsargā cigarešu tirdzniecību un, citējot Karalisko Ārstu koledžu, "nodarīs kaitējumu, jo tiek veicināta smēķēšana". Parādās pierādījumi, ka e-cigarešu lietošana aizvieto smēķēšanu un pasākumi, kas ir domāti elektronisko cigarešu ierobežošanai, var palielināt smēķēšanu. Piemēram, pierādījumi liecina, ka e-šķidrumu garšu aizliegums, augstāki nodokļi veipošanas produktiem, e-cigarešu reklāmas aizliegumi, kā arī piekļuves ierobežojumi *var palielināt* parasto cigarešu smēķēšanu. Pārmērīgs bezdūmu alternatīvu regulējums nozīmētu arī negodīgu atbalstu lielākos uzņēmumos, kas ražo šos produktus, proti, tabakas kompānijām. Tas nav aicinājums uz neregulētu tirgu, bet uz rūpīgi izstrādātu, riska ziņā samērīgu regulējumu, kas ņem vērā neparedzēto seku riskus.

6. Elektronisko cigarešu lietošana jauniešu vidū jāaplūko pareizajā kontekstā

Politikas veidotāji ir pamatoti norūpējušies par pieaugošo e-cig lietošanu jauniešu vidū, it īpaši Amerikas Savienotajās Valstīs. Tomēr dziļāka ASV pierādījumu analīze, segmentējot datus atbilstoši lietošanas biežumam un iepriekšējās tabakas lietošanas pieredzei, ir gan informatīva, gan arī parliecināša. Pierādījumi rāda, ka: (1) e-cigarešu lietošana pusaudžu vidū ir reti sastopama; (2) iesācēji bieži smēķē tradicionālās cigaretes un (3) visbiežāk šos produktus lieto tie, kuri iepriekš ir jau lietojuši tabakas produktus. Lai arī e-cigarešu lietošana jauniešu vidū ir pieaugusi, lielāka atkarība no nikotīna nav novērota. Amerikas Savienotās Valstīs ir konstatēta ļoti strauja pusaudžu smēķēšanas samazināšanās, kas vienlaikus ar vienlaikus bijis analogs pieaugums veipošanā. Daži jaunieši izmanto e-cigaretes, lai pārtrauktu cigarešu smēķēšanu vai kā alternatīvu cigaretēm. Tā rezultātā jaunieši un pieredzejuši smēķētāji ar veipošanu

aizstāj cigarešu smēķēšanu . Lai gan pastāv pozitīvas asociācijas starp pusaudzū e-cigarešu lietošanu un smēķēšanu vēlāk, maz ticams, ka tas liecinātu par pāreju uz parastajām cigaretēm Drīzāk runa ir par ierastiem riska faktoriem - indivīda riska uzņemšanās īpašībām vai apstākļiem, kas mudina viņu gan smēķēt, gan arī lietot e-cigaretes.

7. Sabiedrības veselības atbalsts kaitējuma samazināšanai tabakas kontroles jomā

Kaitējuma samazināšana tiek īstenota daudzās sabiedrības veselības jomās (nelegālas narkotikas, seksuāla veselība, HIV). Vispārējā konvencija par tabakas uzraudzību (Sadaļa 1d) atzīst kaitējuma samazināšanu kā komponenti tabakas kontrolēšanā. Ir simtiem miljoniem cilvēku, kas cenšas atmet smēķēšanu vai vēlas turpināt patērēt nikotīnu, šie produkti ir ievērojams veids, kā izvairīties no nikotīna lietošanas nāvējošākajiem veidiem. 98% mirstības, kas saistīta ar tabakas produktiem, ir saistāma tieši ar smēķēšanu. PVO retorika uzskata tabakas kaitējuma samazināšanu par nozares stratēģiju tabakas kontroles apdraudēšanai. Šis uzskats ignorē ievērojamu ekspertu atbalstu tabakas kaitējuma mazināšanai sabiedrības veselības un tabakas kontroles jomā, kā arī miljoniem smēķētāju pieredzi, kuri ir veiksmīgi izmainīšu savas izvēles paradumus un tāpēc ir labākā situācijā fiziskā, sociālā un ekonomiskā nozīmē.

Rekomendācijas

Rekomendējam, ka FCTC Puses izveido drošāku pieeju PVO atbalstam bezdūmu alternatīvu lietošanā kā alternatīvu smēķēšanai. Šādi ir mūsu ieteikumi:

-
- Nodrošināt, ka kaitējuma samazinājums tabakas jomā ir komponente globālajā stratēģijā, kuras mērķis ir sasniegt ilgtspējīgus attīstības mērķus veselībā, it īpaši SDG 3.4 par neinfekcijas slimībām.
- Padarīt tabakas kaitējuma samazināšanu par daļu no globālās stratēģijas, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus veselības jomā, jo īpaši SDG 3.4. par neinfekcijas slimībām.
- Uzstāt, ka PVO politikas analītiķiem nepieciešams pareizi izvērtēt priekšrocības smēķētājiem vai nākotnes smēķētājiem, tajā skaitā pusaudžiem, vienlaikus izvērtējot šo produktu lietošanas vai nelietošanas riskus; uzstāt, lai ikviena PVO politikas analīze pienācīgi novērtētu ieguvumus smēķētājiem vai topošajiem smēķētājiem, tostarp pusaudžiem, kā arī risku šo produktu lietotājiem un nelietotājiem.
- Pieprasīt, ka politikas priekšlikumi un it īpaši aizliegumi tiek izvērtēti no neparedzētu seku viedokļa, tajā skaitā domājot par plašāku smēķēšanu, kā arī citām negatīvām sekām; pieprasīt, lai politikas priekšlikumus, jo īpaši aizliegumi, iekļautu neparedzētu seku risku, tostarp iespējamo smēķēšanas pieaugumu un citas negatīvas sekas.
- Uzstāt, ka FCTC 5.3. pants ir jālieto pareizi, lai vērtētu patiesu kaitniecību tabakas industrijā, bet vienlaikus neradīt neproduktīvu barjeru pret zemāka riska produktiem, kuriem ir sabiedriskās veselības priekšrocības,

kā arī pret nepieciešamību nodrošināt, ka industrijas dati tiek kritiski izvērtēti tikai un vienīgi saistībā ar tās zinātniskajiem aspektiem; pareizi piemērot FCTC 5. panta 3. punktu, lai reāli vērstos pret tabakas nozares ļaunprātīgu darbību, bet neradītu neproduktīvus šķēršļus zema riska produktiem, kas dod labumu sabiedrības veselībai, vai lai novērstu nozares datu, kas balstīti zinātnes sasniegumos, nepieņemšanu.

- Uzstāt, ka FCTC ir atvērtāks tiem, kuri atbalsta kaitējuma samazināšanas perspektīvu, t.sk. patērētāji, sabiedrības veselības eksperti, kā arī uzņēmumi, kuriem ir ievērojamas un specializētas zināšanas, kuras nepastāv tradicionālajā tabakas kontroles kopienā; padarīt FCTC atvērtāku ieinteresētajām personām, kas atbalsta kaitējuma mazināšanas perspektīvas, tostarp patērētājiem, sabiedrības veselības ekspertiem, kā arī uzņēmumiem ar nozīmīgām specializētām zināšanām, kas nav iekļautas/nepastāv tradicionālajā tabakas kontroles sabiedrībā/vidē.
- Uzsākt neatkarīgu no PVO un FCTC pieeju tabakas politikai izvērtēšanu saistībā ar ilgtspējīgās attīstības mērķiem. Nepieciešams izvērtēt zinātnes interpretāciju un izmantošanu, politikas padomu kvalitāti, pušu iesaisti, uzticamību un pārvaldību. Neatkarīgais Pandēmijas gatavības un reakcijas panelis (IPPPR), kas izveidots, lai izvērtētu atbildes reakciju uz Covid-19 pandēmiju, jau piedāvā šādu modeli.

Uzskatām, ka ir pēdējais laiks pasaules tabakas politikai izmantot kaitējuma samazināšanas pilnu spektru. Ceram, ka sabiedriskās veselības zinātne, politika un praktiķi visi sanāks kopā ar mērķi sasniegt ilgtspējīgās attīstības mērķus un vienlaikus samazināt globālās problēmas, kādas saistāmas ar tabakas radītām slimībām un pāragrām nāvēm pēc iespējas ātrāk un dziļāk.

Mēs uzskatām, ka ir pienācis laiks pasaules tabakas politikā izmantot tabakas kaitējuma samazināšanas potenciālu visā tā apmērā. Mēs ceram, ka sabiedrības veselības zinātnes, politikas pārstāvji un praktiķi apvienosies kopīgā nolūkā, lai sasniegtu ilgtspējīgās attīstības mērķus un samazinātu ar tabaku saistīto slimību un priekšlaicīgas mirstības globālo nastu pēc iespējas ātrāk.

Mēs šo vēstuli izplatīsim visu ieinteresēto pušu starpā.

Šīs vēstules parakstītāji ir apliecinājuši, ka viņiem nav nekādu interešu konfliktu saistībā ar tabakas industriju, nedz arī jautājumu saistībā ar Tabakas kontroles konvencijas sadaļu 5.3.